

32 Sayılı Karar Işığında Döviz Cinsinden Sözleşmeler ve Kefaletler

10 Haziran 2021

Moderatör: Ahmet Murat AKIN

- Webinar İçeriği Hakkında Bilgiler
- Webinar Katılım Bilgileri
- Soru ve Geribildirimlerin İletim Yöntemi

Konuşmacı: Burak ŞENOL

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34) Kapsamında Döviz Cinsinden ve Döviz Endeksli Sözleşme Düzenlenmesi

- Genel kural ve istisna hükümleri
- Düzenlenmesi durumunda sözleşmenin geçerliliği
- Kambiyo cezalarına ilişkin hususlar

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Yurt içinde yer alan gayrimenkullerin (konut ve çatılı iş yeri dahil) kiralanması ve satışı	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	<p>i) Aşağıdaki kişilerin alıcı veya kiracı olarak taraf oldukları sözleşmeler;</p> <ul style="list-style-type: none">•T.C. vatandaşı olmayan ancak Türkiye'de yerleşik kişiler,•Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan şubeleri, temsilcilikleri, irtibat büroları, yüzde elli ve üzerinde paya sahip olduğu şirketleri,•Serbest bölgelerdeki şirketler <p>ii) Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan belgeli konaklama tesislerinin işletilmesi amacıyla kiralanması.</p> <p>iii) Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanması.</p>

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
İş sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	<p>i) Yurt dışında ifa edilecek iş sözleşmeleri.</p> <p>ii) Gemi adamlarının taraf olduğu iş sözleşmeleri.</p> <p>iii) Türkiye'de yerleşik olup, TC vatandaşı olmayanların taraf oldukları iş sözleşmeleri.</p> <p>iv) Yurt dışında yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş sözleşmeleri.</p>

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	<p>i) T.C. vatandaşı olmayanların kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri.</p> <p>ii) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri.</p> <p>iii) Yurt dışında gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri.</p> <p>iv) Türkiye'de başlayıp yurt dışında sonlanan veya yurt dışında başlayıp Türkiye'de sonlanan hizmet sözleşmeleri.</p> <p>v) Yurt dışında yerleşik kişilerin Türkiye'de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu hizmet sözleşmeleri.</p>

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Eser sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	Döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmeleri
Menkul satış ve kiralama sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	Taşıt satış ve kiralama sözleşmeleri (13.09.2018 öncesinde imzalanan taşıt kiralama sözleşmeleri ve yolcu taşıma amaçlı ticari taşıt satış sözleşmeleri hariç)
Yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile yurt dışında üretilen donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Finansal kiralama sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	i) Gemilere ilişkin finansal kiralama/leasing işlemleri, ii) 32 sayılı Karar'ın 17 ve 17/A maddeleri kapsamında yapılacak sözleşmeler, iii) 13.09.2018 tarihinden önce akdedilmiş bulunan menkul ve gayrimenkullere ilişkin finansal kiralama sözleşmeleri.
Taşıt satış ve kiralama sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılamaz	13.09.2018 tarihinden önce akdedilmiş bulunan taşıt kiralama ve yolcu taşıma amaçlı ticari satış sözleşmeleri
Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	Gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama sözleşmeleri hariç

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu döviz cinsinden veya döviz endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası andlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yükleniciler veya görevli şirketlerin ve bunların sözleşme imzaladığı tarafların üçüncü taraflarla akdedeceği sözleşmeler	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	Gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri hariç.
4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlere ilişkin yapılan sözleşmeler	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	

Sözleşme İçeriği	Genel Kural	İstisnalar
Türkiye'de yerleşik yolcu, yük veya posta taşıma faaliyetinde bulunan havayolu işletmeleri; hava taşıma araçlarına yönelik teknik bakım hizmeti veren şirketler; havalimanlarında yer hizmetleri veren kuruluşlar ile söz konusu kuruluşların kurdukları işletme ve şirketler ile doğrudan veya dolaylı olarak sermayelerinde en az yüzde elli hisse oranına sahip olduğu ortaklıkların Türkiye'de yerleşik kişilerle yapacakları sözleşmeler	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	Gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri hariç.
Türkiye'de yerleşik kişilerin Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesislerinde akdedeceği konaklama hizmet sözleşmeleri	Döviz cinsinden veya döviz endeksli yapılabilir	

Konuşmacı: Bilge GÜNEŞ

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Düzenlenen Sermaye Hareketleri Genelgesi Kapsamında Döviz Cinsinden Garanti ve Kefalet Verilmesi

- Genel kural ve istisna hükümleri
- İstisna kapsamına girmeyen garanti ve kefaletlerin geçerliliği

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın "Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler" başlıklı 18 inci maddesi gereğince;

Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir.

Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye'de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bilgi verirler.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Düzenlenen 2 Mayıs 2018 tarihli TCMB Sermaye Hareketleri Genelgesi gereğince;

Bankaların ve finansal kuruluşların, kendi mevzuat hükümleri sınırları içerisinde kalmak kaydıyla; aşağıda belirtilen kapsamda döviz endeksli veya döviz cinsi teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri mümkündür;

- a) Türkiye’de yerleşik kişiler lehine, dışarıda yerleşik kişileri muhatap gayrinakdi krediler.*
- b) Yurt dışında yerleşik kişiler lehine, yurt dışında yerleşik kişileri muhatap gayrinakdi krediler.*
- c) Yurt dışında yerleşik kişiler lehine Türkiye’de yerleşik kişileri muhatap gayrinakdi krediler.*
- ç) Bankaların yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olması kaydıyla, Türkiye’de yerleşik kişiler lehine Türkiye’de yerleşik kişileri muhatap vereceği gayrinakdi krediler.*
- d) Yurt dışında ihale kazanmış bulunan Türkiye’de yerleşik kişilerin taşeronu olarak faaliyette bulunan Türkiye’de yerleşik firmalar lehine, ihaleyi kazanan Türk müteahhitlik firmalarını muhatap gayrinakdi krediler.*
- e) İhracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetlerle ilgili olarak Türkiye’deki bankaların Türkiye’de yerleşik kişilere verdikleri döviz kredileri ile bu kişiler lehine yurt dışında yerleşik kişileri muhatap düzenledikleri teminat mektuplarının ve verdikleri garanti ve kefaletlerin teminatını teşkil etmek üzere tesis edilecek gayrinakdi krediler*
- f) İhracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olmak kaydıyla, amir ve lehtarları Türkiye’de yerleşik kişiler olan yurt içi teminat akreditifleri (Stand-by L/C)....*

Mevzuat gereğince; Türkiye'de yerleşik kişilerin dışarıda yerleşik kişilere verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak Bakanlığa 32 sayılı Kararın 18 inci maddesi kapsamında yapılan bildirimler aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca hukuki işlemin tarafları açısından da denetlenmekte olup Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemesi, garanti ve kefalet verilmesi halinde gerekli yasal işlemler başlatılmaktadır.

Bakanlık değerlendirmesine göre; Türkiye'de yerleşik bankalar ve finans kuruluşlarının Türkiye'de yerleşiklere döviz cinsinden kredi sağlaması durumunda söz konusu döviz kredilerinin **teminatını teşkil etmek üzere Türkiye'de yerleşik kişilerin bankalara döviz cinsinden garanti ve kefalet vermelerinin mümkün bulunmadığı belirtilmektedir.**

Kefaletle ilişkin tüm şart ve esaslar ile kefaletin geçerlilik koşulları, Türk Borçlar Kanunu'nun 583 ve devamı maddelerinde detaylı olarak düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerde, kefaletin yabancı para cinsinden verilmesini sınırlayıcı bir hüküm bulunmamaktadır. Hatta, ticaret şirketlerinin ortaklarının şirketin borçlarına kefil olmaları ticari hayatın gereği olarak görüldüğünden, Türk Borçlar Kanunu'nun 584'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasında 28/03/2013 tarihinde yapılan değişiklikle, ticari işletme sahibi veya ticaret şirketi ortağı ya da yöneticisi tarafından işletme veya şirketle ilgili olarak verilecek kefaletlerde, eş rızası gerekliliği kaldırılmıştır.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'ın 18'inci maddesi bakımından; Bankalarca verilen kefalet ve garantilerde, 32 sayılı Karar'a uygun hareket edilmektedir. Aynı maddenin, Bankalarca kredi teminatı olarak gerçek ve tüzel kişilerden alınan kefalet ve garantiler yönünden, yabancı para cinsinden kefalet ve garanti alınmasına bir sınırlama da getirmediği görülmektedir. Türkiye'de yerleşik kişilerin Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişiler lehine dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemelerinin, garanti ve kefalet vermelerinin serbest olduğu düzenlenmekte, Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap döviz üzerinden düzenlenebilecek teminat mektupları ile verilebilecek garanti ve kefaletler ise bankalarca dışarıda yerleşik kişiler lehine ve yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine düzenlenecek teminat mektupları ile verilecek garanti ve kefaletler olarak belirtilmektedir.

Sorular ve Deęerlendirmeler

Vizyon

Mevzuat uyum alanında ulusal ve uluslararası referans merkezi olmak

Misyon

Mevzuat uyum çalışmalarının niteliğini ve etkinliğini yükseltecek ürünler, hizmetler ve projeler geliştirerek bu alanda kapsayıcı liderlik yapmak

İletişim

Tel: 0 (533) 926 67 64
E-Mail: info@mevzuatuyum.org
Adres: Merkez Mah.
Nadide Sok. Kent Ap.
No:26/7 Şişli/İstanbul

About Us

ANASAYFA HAKKIMIZDA - FAALİYETLERİMİZ ÜYELİK DUYURULAR İLETİŞİM

Mevzuat Uyum Derneği

Web: www.mevzuatuyum.org

Mail: info@mevzuatuyum.org

Üyelik: uyelik@mevzuatuyum.org

Facebook: facebook.com/mevzuatuyum

Twitter: twitter.com/mevzuatuyum

Linkedin: linkedin.com/company/mevzuatuyum

Youtube: [Mevzuat Uyum Derneği - YouTube](https://www.youtube.com/channel/UC...)